सर्गः १४ इत्युक्तवन्तं जनकात्मजायां नितान्त रूक्षाभि निवेशमीशं। न कश्चन भ्रातृषु तेषु शक्तो निषे द्धुमासीदनुमोदितुं वा॥ ४३॥ स लक्ष्मणं लक्ष्मण पूर्व्वजन्मा विलोक्य लोकत्रयगीतकीर्त्तिः। सौम्येति चाभाष्य यथार्थभाषी स्थितं निदेशे पृथगादिदेश ॥ ४४॥ प्रजावती दोहदशंसिनी ते तपोवनेभ्यः स्पृहयालुरेव। सत्वं रथी तद्व्यपदेशनेयां प्रापय्य वाल्मीकिपदं त्यजैनाम्॥ ४५॥

इतीति। तेषु भ्रातृषु मध्ये कश्चन कोपि ईशं स्वामिनं रामं निषेद्धुं निवारयितुमनुमोदितुं प्रवर्त्तयितुं वा शक्तः समर्थो नासीत् किं॰ ई॰ इति उक्तवन्तं॰ पु॰ किं॰ ई॰ जनका त्मजायां सीतायां नितान्तमत्यन्तं रूक्षः क्रूरोऽभिनिवेश आ ग्रहो यस्य तम् ॥ ४३॥ स इति लक्ष्मणस्य पूर्व्वजन्मा अग्रजः स रामो लक्ष्मणं विलोक्य दृष्ट्वा च पुनः सौम्य सुभगेति आभाष्य संभाष्य पृथक् भरतशत्रुघ्नाभ्यां विना कृत्य आदिदेश आज्ञा पयामास किं॰ सः लोकानां त्रये गीता कीर्त्तिर्यस्य सः पु॰ किं॰ सः यथार्थभाषी सत्यवक्ता किं॰ ल॰ निदेशे आज्ञायां स्थितं वर्त्तमानम् ॥४४॥ प्रजावतीति। दोहदो गर्भिणी मनोरथस्त च्छंशिनी तद्वक्त्री ते तव प्रजावती भ्रातृजाया तपोवनेषु स्पृहयालुरिच्छावत्येवास्ति स त्वं रथी सन् तस्य तपोवनप्राप णस्य व्यपदेशेन व्याजेननेयां प्रापणीयामेनां वाल्मीकेर्मुनेः पदं स्थानं प्रापय्य गमयित्वा त्यज ॥ ४५ ॥